

DAGENS FRÅGOR

Finlands farliga år. Året 1948 betecknar otvivelaktigt ett gränsår i Finlands nyaste historia. Det var då den folkdemokratiska, dvs. den kommunistiska, flodvågen började sjunka och då kommunisterna upphörde att spela den roll av en första rangens maktfaktor, som de, med utnyttjande av vapenstillståndets olustiga stämningar, hade lyckats bli hösten 1944 och vintern 1945. Perioden efter kriget fram till sommarvalen 1948 var i själva verket fylld av farligt stoff och förödmjukande händelser i en hittills föga känd omfattning. Att Finland, trots sin oerhört svaga ställning, likväl förmådde klara sig ur farorna kan utan någon större överdrift karakteriseras som ett under.

Vändpunkten år 1948 markerades måhända först av den kommunistiske inrikesministern Yrjö Leinos fall, framkallat av att denne den 19 maj samma år fick ett misstroendevotum av riksdagen. Försöken att negligera detta votum lyckades inte. Leinos avpollettering — han betraktades med rätta som det kommunistiska partiets starke man, ledande sin grupp med naturlig suveränitet — följdes halvannan månad senare av ett kommunistiskt nederlag vid riksdagsvalen. Folkdemokraternas mandatsiffra reducerades från 51 till 38. Folkdemokraten Mauno Pekkals samlingsregering efterträddes av K.-A. Fagerholms socialdemokratiska ministär. Sedan dess har ingen på allvar diskuterat frågan om att låta folkdemokraterna bli företrädare i någon regering. Deras maktperiod var till ända.

Mycket av detta finnes refererat i en bok (192 sidor), som kom ut vid årsskiftet med den finska titeln »Vaaran vuodet 1944—48» (»Farans år 1944—48»). Författaren, mag. Lauri Hyvämäki, har tydligen gått igenom ett väldigt material och fastslagit fakta, som världen allaredan glömt och som åtskilliga av dagens politiska aktörer säkerligen med ett visst obehag bli erinrade om. Skall man spåra någon tendens i boken, så går denna ut på att det var socialdemokraterna som under de farliga åren räddade demokratin i Finland och hindrade folkdemokraterna att tränga sig fram mera än de gjorde. Ett faktum är dock, att den socialdemokratiska partistyrelsen i januari 1945 med blott en enda rösts majoritet avvisade folkdemokraternas anbud om samverkan vid valen två månader senare. Bland dem, som ville tacka ja, befunno sig politiker, som senare med grämelse erforo hur det gick deras partivänner i de av Ryssland beroende stater, som läto locka sig till en dylik samverkan. Det var inte heller med hjälp av socialdemokratiska röster som inrikesminister Leino fälldes i maj 1948. På några undantag när avstodo socialdemokraterna från att ge denne det respass, som blev följderna av den borgerliga framstötten mot honom; framstötten leddes för övrigt av högermannen Hetemäki, alltjämt en av finska samlingspartiets driftigaste män.

Då man efteråt begrundar sammanhangen blir intrycket, att socialdemokraterna främst kan tacka, förutom Väinö Tanner, den då 30-årige

magistern och reservofficeren Unto Varjonen, död för ett par år sedan i USA, vilken med en oerhörd energi och oförvägen kamplust tog upp striden mot kommunisterna och därvid biträdades av hrr Yrjö Kilpeläinen och Väinö Leskinen. Den förstnämnde avled i år och den sistnämnde har, efter ett besök i Moskva och i egenskap av regeringsmedlem hissats signaler, som förbryllat åtskilliga av de partivänner, vilka för tio år tillbaka voro med om att lägga en fast gräns mellan kommunism och socialdemokrati.

Att det var Finland i egenskap av rättsstat, som kände sig hotat, framgår av, att den nationella sorgen och indignationen inte så mycket gällde landavträdelserna och skadeståndet som det, att lagens och grundlagens bud i vissa stycken negligerades. Man var tvungen att stifta en undantagslag, syftande till att utpeka och bestraffa s. k. krigsansvariga, som befunnos ha brutit mot stadganden, vilka inte existerade då »brotten» begingos! Att den politiska polisen, under kommunistisk ledning, tilläts fara fram som om inga grundlagsenliga rättigheter skulle finnas upprörde stora medborgargrupper mera än vissa tvångsförfaranden på det ekonomiska området. Indignationen var blott i ringa grad riktad mot ryssarna, vilka uppträdde i stort sett korrekt; det fanns ingen rysk soldatesk, som terroriserade befolkningen. Så småningom blev det också uppenbart, att ryssarna inte voro villiga att exekvera de inhemska kommunisternas planer. »Vårt folks livsviktiga frågor böra lösas i skyddet av den militära ockupationen», förklarade Hertta Kuusinen år 1945 i ett kommunistblad och blottade därvid vad programmet gick ut på.

Svaret på frågan, vad som gjorde att Finland med livet i behåll passerade den dödsskuggans dal, som åren 1944—1948 utgjorde, ligger inte bara i en hänvisning till den socialdemokratiska ståndaktigheten. En av orsakerna var givetvis de finländska truppers insatser under själva kriget, en annan det minutiösa uppfyllandet av skadeståndsbestämmelserna. Ofantligt mycket berodde dock på, att det fanns en borgerlig opinion, som visserligen var delvis förstummad, men som i alla fall gjorde sig gällande i vakthållningen kring lagens och rättens principer. Man kunde år 1945 konstatera detsamma som år 1918, att Finland aldrig hade varit ett ryskt guvernement, att det under sekler utgjort en del av det svenska rättssamhället, att det fanns en arbetsduglig förvaltning och att det parlamentariska arbetet hade goda traditioner att falla tillbaka på. Finlands ställning var i det avseendet en helt annan än exempelvis Ungerns och Rumäniens. Det fanns i Finland en levande och livsduglig demokrati, vars innebörd och arbetsmetoder nationen var förtrogen med.

Spöksyner I sydligaste hörnet av den förutvarande preussiska Rhen-i Saar. provinsen med ett stycke av f. d. bayerska Rhenpfalz ligger det under senare årtionden omstridda Saarområdet kring bifloden av samma namn till Mosel, som vid Koblenz rinner in i Rhen. Till ytvidden är det ungefär två tredjedelar av Blekinges storlek men med en befolkning av inemot en miljon tyskar. Dess ekonomiska lycka men politiska otur har varit rika kolgruvor och hemvist för en stor stålindustri, vilket under två världskrig gjorde det till en av Tysklands vapensmedjor. Sedan

gammalt har förvärvat av Saar lekt fransmännen i hågen, och de ha icke glömt, att det 1793—1815 tillhörde revolutionens och Napoleons Frankrike. På fredskongressen 1919 i Paris framställde också Clemenceau krav på dess annektering, vilket Wilson och Lloyd George motsatte sig. Som ersättning för tyskarnas förstörelse av nordfranska kolgruvor och som avräkning på det väntade krigsskadeståndet skulle Frankrike dock få oinskränkt äganderätt till Saars kolgruvor. Tillika stadgades, att Tyskland, med bibehållen suveränitet över Saar, likväl skulle överlåta dess administration till det nyupprättade Nationernas förbund. Men befolkningen finge 1935 uttala sig om Saars framtida status och därest omröstningen utföll för återförening med moderlandet, detta skulle i guld återköpa gruvorna från franska staten.

Som bekant ägde sagda referendum rum i januari nämnda år med resultat, att 90 procent av de röstberättigade ville »Heim in's Reich», vilket var Hitlers första större utrikespolitiska triumf, synnerligen påkallad efter prestigeförlusten genom de brutala junimorden 1934. De oinvidga visste icke då, att framgången, liksom under senare Hitlerplebiscit, betingats av ett utåt osynligt men inåt desto effektivare terrorsystem, som genom nazistiska lokala ombud noga registrerade alla saarländare, kontrollerade deras valsedlar och med hot om vedergällning tvang dem att rösta »för Tyskland», vilken lösen utgavs av »ces terribles simpleificateurs». Efter närmare bekantskap med Tredje Riket ångrade nog många den »patriotism», varmed de bemantlat sitt klenmod, men då var det för sent...

Under andra världskriget blev Saar med industrier illa tilltygat av anglo-amerikanska bombraider och skulle efter det totala sammanbrottet 1945 haft att motse samma elände som drabbade Tyskland i övrigt. Men då uppenbarade sig Frankrike ånyo med sin revansch och man började ondgöra sig över separatismen, som samtidigt blev Saars räddning ur nöden. Denna gång var ju Frankrike icke segrare på samma sätt som 1919 utan begränsade sina anspråk till skötseln av gruvorna i egen regi och till förmånen att åtnjuta deras avkastning. Ekonomiskt skulle dock Saar så till vida inkorporeras med Frankrike att en valuta- och tullunion ingicks. Politiskt skulle det demilitariserade Saar eljest beviljas inre autonomi — allt enligt västmakternas önskemål provisoriskt i avvaktan på ett definitivt fredsfördrag med Tyskland. För att utfå största möjliga vinning av Saar lade sig Frankrike vinn om dess snabba återuppbyggnad med investeringar av Marshallmiljoner. Saar blommade upp, medan tyskarna österut vändades under bostadsbrist, svält och kyla. En lantdag tillsattes, som valde det kristligt-sociala partiets ledare, Johannes Hoffmann, till regeringschef. Som fransk prokonsul fungerade Gilbert Grandval, som i egenskap av generalresident i Marocko fick brottas med problem av vida värre beskaffenhet.

Västtyskland pånyttföddes emellertid genom valutastabiliseringen den 20 juni 1948 och förbundsrepublikens tillkomst ett år senare. Därmed återkommo också de nationella ambitionerna, och man började förarga sig över Saars separation. I Paris ansåg man att den häpnadsväckande dynamiken i Västtysklands uppsving i längden måste bli oförenlig med orubbat status quo i Saar. Till all lycka kunde förbundskansler Konrad Adenauer och utrikesminister Robert Schuman, som övertygade anhängare

av västeuropeisk »integration» enas om att tills vidare utjämningen i samförstånd borde eftersträvas på denna väg. Men det tillfredsställde ingalunda de otåliga tyskar, som ville gå direkt mot målet: Saars omedelbara återbördande till det gemensamma fosterlandet. Till dem sällade sig av enbart taktiska skäl de västtyska socialdemokraterna, som i sin opposition aldrig försumma ett tillfälle att söka sätta krokben för Adenauer, deras överman i alla väder.

Robert Schuman avlägsnades från Quai d'Orsay, och »europeiseringen» fick en måhända obotlig knäck genom franska nationalförsamlingens nedvotering av Europaarmén 30 augusti 1954. Därmed svällde kammen i motsvarande mån på den västtyska Saarfronden. Dåvarande franske konseljpresidenten Mendès-France fann det då angeläget att binda Västtyskland vid ett avtal om Saar, för vilket syfte han lät utarbeta en statut, som vid Pariskonferensen i oktober i fjol förelades Adenauer ultimativt, dvs. hans undertecknande var ett villkor för franska regeringens bifall till Parisfördragen, som skulle vara en ersättning för de vrakade traktaterna om Europaarmén m. m. Adenauer riskerade alltså med ett nej hela sin utrikespolitiska insats: Västeuropas suveränitet, dess anslutning till Atlantpakten och Västunionen ävensom upprustningen. Den nya statuten innebär inga nackdelar för Västtyskland, snarare tvärtom. Status quo skulle i stort sett gälla, men i oktober 1955 medgavs Saarbefolkningen rätt att rösta för eller mot statuten, varvid förbudet för de protyska partierna i Saar skulle hävas. Adenauer skrev också under med häftiga protester av socialdemokraterna och åtskilliga Saarbitna bland hans egna koalitionspartier. I kraft av sin enastående auktoritet och parlamentariska rutin genomdrev han sedermera positiva beslut om Saarstatuten i både förbundsrådet och förbundsdagen.

Den 23 oktober skall folkomröstningen försiggå, och valrörelsen startade tre månader tidigare. Vid månadsskiftet juli-augusti marscherade de nu tillåtna protyska Saarpartierna upp på bred front med sådan medryckande fart, att såväl lojala saarländare som den ansvarsmedvetna opinionen i Västtyskland blevo både överraskade och oroade. Den protyska parollen är: »Nej till statuten», i den populära agitationen förenklad till: »Rösta för 'das deutsche Vaterland' och mot fransosen Johannes Hoffmann.» I fråga om Saar ha dessa avläggare blott namnet gemensamt med motsvarande västtyska partier, ehuru de eljest till social rekrytering och ideologisk åskådning äro identiska. De protyska socialdemokraterna följa t. ex. Ollenhauer, medan de saarländska slå vakt kring Saars autonomi och följaktligen förorda ja till statuten. För Adenauer är det särskilt smärtsamt att Saarfilierna av hans kristliga demokrater går samman med protyskarna i Saar, sannolikt för att icke bli utslagna i en framtida konkurrens. Det mest betänkliga är dock att särskilt de protyska demokraterna släppt lös en nationalistisk »furor teutonicus» med mötesbråk samt t. o. m. hakkors, vilket frammanar spöksyner från Hitlers referendum.

Ett eventuellt förkastande av statuten betyder icke någon större förändring för Saars vidkommande, där allt då blir sig likt. Men de metoder, som praktiserats av protyskarna i Saar, kunna däremot innebära ett allvarligt bakslag för Adenauers stora internationella anseende och för Bonnrepubliken »Vertragsfähigkeit», varav de sovjetryska självhärskarna

skulle vara de första att begagna sig genom att låta ifrågasätta dennas kompetens i olika avseenden att fordra och genomföra Tysklands återförening.

Exotiska Den ovanligt varma sommaren 1955 har efter julimötet i oroshärdar. Genève mellan »de fyra största» sövt storpolitiken i Europa till ro, vilket är vår plågade världsdel väl unnat. Frånsett ovannämnda strid om den nya Saarstatuten, som blossat upp i Saar med ett referendum den 23 oktober, vars utgång kan vålla de allvarligaste vådor för Västtyskland och speciellt dess förhållande till Frankrike, är lugnet förhärskande, helst som alla parlament, i sällskap med de flesta ministrar och diplomater, åtnjuta ferier. I Amerika är läget enahanda, fastän diktatorn Perón i Argentina tycks ha svårt att få bukt med en växande opposition, och man i Brasilien, med anledning av förestående presidentval, väntar ett av dessa militära pronunciamientos, vilka bruka skaka de sydamerikanska republikerna som en övergående varannandagsfrossa.

Desto större oro rapporteras från de färgade folkens domäner. Tidningarnas nyhetsmaterial torde kunna redovisa ett rekordmässigt antal telegram, varvid i slutet av augusti händelserna i Marocko och Algeriet ha tilldragit sig särskild uppmärksamhet. Genom att Frankrike på initiativ i föl av dåvarande konseljpresidenten Mendès-France förlänat sitt ena och äldsta nordafrikanska protektorat, Tunis, självstyrelse har stämningen där pacificerats, ehuru det ännu är ovisst om det arabiska nationella partiet låter sig nöja med detta första steg mot en oavhängighet med egen utrikespolitik och krigsmakt, som är dess program. I så fall går Tunis förlorat för Frankrike och blir ett eggande exempel för det andra protektoratet, Marocko, medan samma procedur i Algeriet skulle stöta på ett åtminstone formellt oöverstigligt rättsligt hinder, i det att denna franska besittning sedan 125 år tillbaka numera är införlivat med »moderlandet» och uppdelat på fyra departement, förvaltade av prefekter och med egna representanter i parlamentet i Paris.

I Marocko har fullt uppror rasat under de senaste veckorna med illdåd mot den vita befolkningen. Frankrike har nödgats uppåda en armé på närmare 200 000 man för att tygla de rasande horderna, vilkas samordnade aktioner, även i Algeriet, tyda på tillvaron av en central ledning, som förmodas befinna sig i Cairo med riffkabylernas f. d. ledare Abd-el-Krim som överhuvud, vilken sannolikt samverkar och subventioneras med pengar och vapen av både arabiska ligan och kommunisterna, som vilja komma åt franska Nordafrika i dess egenskap av omistligt basområde för Atlantpakten. Franska regeringen Faure, dessvärre svårt splittrad, funderar nu, efter samråd med marockanska notabler, på en konferens i kurorten Aix-les-Bains i Savoyen, över de reformer med vilka rebellerna skulle kunna förmås till fred. Tyvärr bruka sådana eftergifter uppfattas som lika många reträtter, vilka uppmuntra till nya fordringar.

Det är förty fara värt att Frankrike kan riskera samma nederlag i Nordafrika som i Indokina, vars förlust beseglades genom Genèvekonferensen i föl sommar. Lugn och välstånd har ännu icke återställts i

det längs 17:de breddgraden uppdelade landet. Anarkien i Sydvietnam fortsätter, och skulle i juli 1956 de beramade valen äga rum, befaras allmänt att Ho-Chi-Minh i det kommunistiska Nordvietnam skall ta hem spelet och uppsluka det nu självständiga Sydvietnam, med överhängande risk för röda invasioner i Laos, Kambodja och Siam. Härmed skulle också vägen ligga öppen till Indonesien med dess bräckliga, av kommunisterna anfrätta statsbildning samt till Singapore och Malacka, där de kinesiska immigranterna göra livet allt svårare för briter och malajer.

Det söndrade Korea synes lika litet som det uppdelade Tyskland kunna hoppas på en återförening inom rimlig tid på grund av kommunisternas motstånd. Dessa föredra framför definitiva lösningar permanenta provisorier, ägnade att vid lägligt tillfälle upprivas som perforerat papper. Om det krångliga Formosaproblemet har det på sistone varit tämligen tyst, vilket man i Washington och särskilt i London gärna vill tolka som en de facto vapenvila i dessa politiskt neuralgiska nejder, men som pessimisterna uppfatta som stillhet före stormen. Chou-en-lai har ej uppgivit kravet på Formosas befrielse från den bittert hatade rivalen Chiang-kai-shek men bidar utgången av de konferenser på ambassadörnivå i Genève om utväxling av fångar mellan Pekingkina och USA, vilka han betraktar som prolog till den konferens med Dulles om hela Formosakomplexet, varom han enträget hemställt.

Härvid har Krishna Menon som Nehrus flygande emissarie fungerat som medlare i Västerens huvudstäder. Nehru vill gärna framhärda i sin självtagna uppgift som internationell peacemaker. Hemma faller han dock ur rollen genom att i den segslitna Kashmirfrågan provocera Pakistan och genom att kräva Portugals fyra hundraåriga besittning Goa på Indiens västkust. Sysselsatt med inre tvister och på sistone invecklad i en konflikt om de krigiska pathanstammarna kring det av ålder omstridda Khyberpasset med grannstaten Afghanistan i nordväst, där det sovjetryska inflytandet lär bli allt större, är Pakistan tämligen paralyserat. Mot Goa avråder visserligen Nehru från öppet våld men tolererar »fredsinvasioner» av upphetsade hinduer, som portugisisk ordningsmakt måste bortmota med gevärseld. Nehru vägrar att resonera med Lissabon och har avbrutit alla diplomatiska förbindelser med Salazars Portugal, vilka metoder eljest utmärka den aggressiva imperialismen.

I Främre Orienten dövar den subtropiska sommarhettan all aktivitet med undantag av den skärpta Cypernfrågan och de ständiga skärmytslingarna vid Gaza mellan egyptier och israeler, som icke kunna biläggas genom intransigensen från Nillandets ärelystne militärdiktator överste Nasser. Man misstänker att Cairo icke heller är främmande för det mystiska myteriet bland negersoldater i sydligaste Sudan och att detta eventuella maskopi måhända hänger ihop med Cairos djupa desillusion att det nu självständiga Sudan tycks avböja en union med Egypten.

Som synes sjuder och jäser det bland de färgade folken, vilka äro på väg att avskudda »det koloniala oket», som dock tryckt särdeles olika, mot en självständighet, för vilken massorna ej äro mogna. Denna historiska process bevittnas passivt av flertalet i de vitas värld, där man ännu icke hunnit att orientera sig i den snabbt framskridande atomåldern med dess oöverskådliga verkningar på vår kulturs alla områden, icke

Dagens frågor

minst det militärpolitiska. Men det bör tilläggas att därav berörs tills vidare icke de exotiska nationerna och att djungelkrig måste merendels föras utan atomvapen.

Herr Skölds Herr Skölds avgång ur statsråds-kretsen har som väntat avgång. nödvändiggjort ett flertal omflyttningar i regeringen. Herr Sträng flyttar in i finansdepartementet och efterträdes som socialminister av herr Kinna-Ericsson. Denne får till efterträdare som handelsminister herr Lange, och riksdagsman Sigurd Lindholm blir ny civilminister. Det är emellertid herr Skölds insatser som politiker, som här i första hand skall kommenteras. Han har varit statsråd i 23 år och bara det är en prestation, som inte vem som helst gör om. Av den socialdemokratiska uppsättningen av statsråd från 1920- och 30-talen och därmed över huvud taget har herr Sköld rekordet i form av längsta tjänstgöringstid. Det har heller inte varit några lättskötta departement han har fått förestå, jordbruksdepartementet under krisåren i början av 30-talet, försvarsdepartementet under kriget och finansdepartementet efter 1949 års devalvering. Det måste erkännas. Herr Sköld har aldrig varit rädd för att ta i det heta järnet.

När en politisk gärning sträcker sig över en så lång tidsperiod som herr Skölds, är det naturligt, att uppmärksamheten främst riktas mot de närmare i tiden liggande insatserna. Det skall dock erinras om att striden stod hård om 30-talets jordbrukspolitik, och att det är herr Skölds socialistiska uppfattning, som präglar efterkrigstidens jordförvärvslagar och statens politik att köpa upp böndernas jord, vilket sannolikt kommer att skapa svåra bekymmer för framtiden. Sin främsta insats gjorde herr Sköld som försvarsminister, vilket också allmänt omvitnats. Han har själv sagt, att det var den mest enerverande tiden, och man förstår honom. De som stå i största tacksamhetsskuld till honom för denna insats borde dock vara socialdemokraterna själva, som med sin försvarspolitik äventyrat landets fred och bestånd, men även borgerligheten har anledning betyga sin uppskattning.

Finansdepartementet är det departement, som herr Sköld varit avgjort minst kompetent att sköta. Trots allt regeringens självberöm kan man inte säga, att hans ekonomiska politik varit lycklig för folket i dess helhet, även om hans egna väljare fått många förmåner. Delvis beror det kanske på att socialdemokraternas ekonomiska efterkrigspolitik är så hopplöst otidsenlig, men ansvaret härför har herr Sköld sin klara andel i. Han efterträdde i realiteten herr Wigforss. Mellanspelet med herr Hall var förmodligen arrangerat, för att herr Wigforss, som övertagit finansdepartementet efter 1931 års devalvering av kronan, inte ville avsluta sin bana med en ny krondevalvering och penningkris, och för att herr Sköld inte ville börja sin finansministertid med formellt ansvar för herr Wigforss' kvarlåtenskap. En devalvering är ju händelseutvecklingens och utlandets betygsättning på den ekonomiska politik, som förts. 1949 års devalvering belastar därför främst herr Wigforss, men herr Sköld missräknade sig, om han trott sig kunna undgå att också han drabbas av dess efterverkningar. Den i och för sig ganska ytliga och relativt

hastigt övergående Koreakrisen föranledde honom nämligen att släppa loss den beryktade engångsinflationen. Att denna kunnat i allt väsentligt undvikas till den del den icke är att hänföra till 1949 års devalvering, för vilken som sagt herr Wigforss främst bär ansvaret, visas bäst av att ett land som Schweiz, neutralt i världskriget, icke behövt registrera mer än fem procents penningvärdeförsämring till följd av Koreakrigets och samtliga andra inflytelser mot engångsinflationens sammanlagda trettio procent. Herr Sköld kommer därför aldrig att kunna undgå att för framtiden få sitt namn förknippat med engångsinflationen, vilket är ägnat att fördunkla hans insatser på andra områden.

I ett anförande efter tillkännagivandet av sin avgång har herr Sköld beklagat 1949 års devalvering, enär den icke visat sig vara lycklig, men samtidigt gjort gällande, att enighet rådde om beslutet, och att »det skedde inte mot utan med oppositionen». För folkpartiets del må detta kanske vara riktigt, eftersom dess ledare redan i början av år 1949 krävt devalvering. För högerns del är det däremot icke riktigt. Högerns ledning blev underrättad om devalveringen och dess storlek först sedan beslutet fattats av regeringen, och då ingenting var att göra åt saken. Till yttermera visso fattades beslutet utan riksdagens hörande i klar strid mot grundlagens uttryckliga föreskrift. Herr Sköld kan icke hävda enighet i denna fråga med åberopande av dem, som ställts inför fait accompli.

Ett tidsläge, då det råder fred i världen, utlandet villigt köper våra produkter och i utbyte ger oss en rad olika förnödenheter till standardens höjande måste givetvis betecknas som gynnsamt. I denna av yttre förhållanden gynnade situation borde alla förutsättningar finnas för lugn och stabilitet, men herr Sköld lämnar efter sig en ekonomi delvis fjättrad i regleringarnas bojor och med starka spänningar och åtskilliga olösta ekvationer. Herr Sträng är väl den som senast och effektivast påmint därom genom att bara några månader efter de av herr Sköld påbjudna, skärpta kreditrestriktionernas införande lyckas häva desamma för bostadsbyggandets del. Som ny finansminister får herr Sträng till närmaste uppgift att söka förlika de anslagsäskande myndigheternas nu inströmande, starkt ökade krav, från ett håll t. o. m. understrukna med hot om ransonering, med kravet på skattesänkning och stabilitet i ekonomien. Uppgiften blir förmodligen svårare, än herr Sträng tycks ha klart för sig.

Av det gamla gardet socialdemokrater, de som kämpade sig fram till makten, är det nu bara herr Undén, som är kvar. Den politiska färgen i regeringen Erlander har onekligen bleknat, inte så att den inte skulle vara röd, men genom att den med herr Sköld förlorat sin färgstarkaste politiska person. De nya statsråden äro inte på grund av ådagalagd duglighet på området och hänsynslös vilja att göra om samhället självklara till sina departement. De trappa inom regeringen som i reglerad befordringsgång.

H. Å.

Vid val av stål

FRICK & FRICK

AKTIEBOLAG

MALMÖ

Försäkringar